

ZARZĄDZENIE NR 46/2023
REKTORA
WARSZAWSKIEGO UNIwersYTETU MEDYCZNEGO
z dnia 10 lutego 2023 r.

w sprawie wprowadzenia w Warszawskim Uniwersytecie Medycznym hospitacji zajęć dydaktycznych

Na podstawie § 129 Statutu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego w związku z § 18 załącznika do Uchwały nr 1/2013 Senatu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego z dnia 21 stycznia 2013 r. w sprawie określenia ogólnych ram instytucjonalnych Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego (z późn. zm.), zarządza się, co następuje:

§ 1.

1. W ramach Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego wprowadza się regularne hospitacje zajęć dydaktycznych.
2. Hospitacje stanowią narzędzie wspierania rozwoju nauczycieli akademickich Uczelni oraz podstawę ciągłego doskonalenia jakości kształcenia, w tym narzędzie identyfikacji dobrych praktyk i centrów doskonałości w dziedzinie dydaktyki.
3. Hospitacje są prowadzone zgodnie z „**Procedurą hospitacji zajęć dydaktycznych**”, stanowiącą załącznik do niniejszego Zarządzenia.

§ 2.

Traci moc zarządzenie nr 136/2018 Rektora Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia w Warszawskim Uniwersytecie Medycznym hospitacji zajęć dydaktycznych.

§ 3.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Zbigniew GACIONG
REKTOR

Procedura

hospitacji zajęć dydaktycznych

Wydanie:	IV	Obowiązuje od:	10.02.2023 r.
Uwagi do procedury należy zgłaszać do:		Biuro Jakości i Innowacyjności Kształcenia (biurojakosci@wum.edu.pl)	

§ 1

1. W ramach Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, zwanego dalej Systemem, wprowadza się regularne hospitacje zajęć dydaktycznych.
2. Hospitacje stanowią narzędzie wspierania **rozwoju nauczycieli** akademickich Uczelni oraz podstawę ciągłego doskonalenia jakości kształcenia, w tym narzędzie identyfikacji dobrych praktyk i centrów doskonałości w dziedzinie dydaktyki.
3. Hospitacje prowadzone są na wszystkich kierunkach studiów.
4. Hospitacjami objęte są wszystkie zajęcia odbywające się w Warszawskim Uniwersytecie Medycznym.
5. Hospitacje są planowane i realizowane na poziomie wydziałowym, z zastrzeżeniem ust. 6.
6. Hospitacjami objęte są zajęcia prowadzone dla studentów Wydziału przez jednostki dydaktyczne danego Wydziału, jednostki dydaktyczne innych Wydziałów WUM i/lub jednostki ogólnouczelniane. Hospitacje międzywydziałowe – tj. hospitacje zajęć prowadzonych dla studentów innego Wydziału wymagają powiadomienia Dziekana danego Wydziału, do którego przypisana jest jednostka.
7. Hospitacje mogą mieć charakter zapowiedziany lub niezapowiedziany.

§ 2

Hospitacja może mieć charakter:

- a) **doradczo-doskonalący**: obserwacja warsztatu pracy celem diagnozy mocnych i słabych stron pracy dydaktycznej oraz wsparcia osoby hospitowanej w doskonaleniu umiejętności dydaktycznych;
- b) **oceniający**: obserwacja zajęć połączona z dokonaniem oceny pracy nauczyciela;
- c) **interwencyjny**: obserwacja zarządzana w szczególnych przypadkach przez Dziekana lub Prorektora ds. Studenckich i Kształcenia;
- d) **kompleksowy**: obserwacja zajęć obejmująca wszystkie zajęcia prowadzone przez pracowników hospitowanej jednostki wraz z zebraniem opinii studentów nauczycieli oraz kierownika jednostki.

§ 3

1. Zapowiedziane hospitacje przeprowadzane są, z zastrzeżeniem ust. 2, według **wydziałowego planu hospitacji** określanego przez Dziekana na dany rok akademicki. Wzór planu stanowi załącznik nr 1 do Procedury.
2. Zapowiedziane hospitacje międzywydziałowe przeprowadzane są według **międzywydziałowego planu hospitacji** określanego przez Dziekana Wydziału hospitującego oraz Prorektora ds. Studenckich i Kształcenia i przekazywanego do wiadomości Dziekana Wydziału hospitowanego. Wzór planu stanowi załącznik nr 2 do Procedury.
3. Plan hospitacji określa zajęcia (przedmioty) wyznaczone do hospitacji w danym roku akademickim, ze wskazaniem osoby/jednostki hospitowanej i osoby hospitujące j/ osób hospitujących oraz charakteru hospitacji.

4. Plan hospitacji powinien zostać przekazany do wiadomości osób hospitujących i hospitowanych, kierownika jednostki hospitowanej oraz Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia do końca października każdego roku.

§ 4

Hospitacje obejmują, niezależnie od wymiaru i formy zatrudnienia:

- a) nauczycieli akademickich wskazanych przez Wydziałowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia na podstawie m.in. wyników studenckiej ankiety oceny zajęć i nauczycieli (hospitacja o charakterze doradczo-doskonałym, oceniającym, kompleksowym);
- b) doktorantów i nowo zatrudnionych nauczycieli akademickich Uczelni (w okresie pierwszych 3 lat pracy; hospitacja o charakterze doradczo-doskonałym);
- c) nauczycieli akademickich, którzy zgłosili Dziekanowi chęć poddania się hospitacji, np. w związku z wdrożeniem nowych i/lub innowacyjnych metod nauczania (hospitacja o charakterze doradczo-doskonałym);
- d) nauczycieli akademickich wskazanych na wniosek Samorządu Studentów, Samorządu Doktorantów, Dziekana Wydziału i/lub Kierowników jednostek dydaktycznych (hospitacja o charakterze doradczo-doskonałym, opiniującym lub interwencyjnym, kompleksowym).

§ 5

1. Za przeprowadzenie hospitacji odpowiada **osoba hospitująca/osoby hospitujące**, wyznaczone przez Dziekana/Dziekanów lub Prorektora ds. Kształcenia Prorektora ds. Studenckich i Kształcenia
2. Osoba hospitująca powinna być doświadczonym nauczycielem akademickim oraz posiadającym tytuł lub stopień naukowy wyższy lub co najmniej równy tytułowi/stopniowi, którym legitymuje się osoba hospitowana.
3. W hospitacji może uczestniczyć kierownik jednostki dydaktycznej lub upoważniony przez kierownika nauczyciel akademicki
4. Osoba hospitująca/ osoby hospitujące nie może/ni mogą ingerować w przebieg zajęć, wprowadzać zmian (np. dotyczących tematu zajęć), ani naruszać przyjętego przez nauczyciela toku postępowania.

§ 6

1. W ramach hospitacji ocenie podlegają następujące obszary:
 - a) Przedstawienie celów i efektów kształcenia,
 - b) Dobór i prezentacja treści kształcenia,
 - c) Dobór i zastosowanie metod kształcenia,
 - d) Organizacja zajęć,
 - e) Nawiązywanie kontaktu ze studentami,
 - f) Uczestnictwo studentów,
 - g) Weryfikacja osiągnięcia celów i efektów kształcenia.

2. Hospitowane zajęcia są oceniane w skali:

- a) Ocena wyróżniająca,
- b) Ocena pozytywna,
- c) Ocena negatywna.

§ 7

1. Z każdej hospitacji, osoba hospitująca sporządza **protokół**, zgodny ze wzorem stanowiącym załącznik nr 3 do Procedury.
2. Wzór protokołu, jednakowy dla całej Uczelni, może zostać uzupełniony o elementy specyficzne dla danego Wydziału/kierunku.
3. Protokół uwzględnia możliwość zgłoszenia uwag do wyników hospitacji przez osobę hospitowaną.
4. Protokół jest sporządzany w systemie informatycznym **E-hospitacje**, służącym do gromadzenia i analizy wyników hospitacji. System stanowi integralny element systemu informacyjnego Uczelni w zakresie jakości kształcenia (Platformy Q).
5. Protokół wydrukowany z systemu, podpisany przez osoby hospitującą i hospitowaną, otrzymuje osoba hospitowana, przełożony/a osoby hospitowanej oraz Dziekan Wydziału, w terminie 14 dni od momentu przeprowadzenia hospitacji.
6. Protokół hospitacji jest przechowywany we właściwym dziekanacie przez okres 5 lat.
7. Osoba hospitująca jest zobowiązana do **omówienia wyników** hospitacji z osobą hospitowaną, w dniu hospitacji lub innym, uzgodnionym terminie. Wymóg ten dotyczy również hospitacji interwencyjnej.
8. **Dostęp do wyników** hospitacji w systemie E-hospitacje mają:
 - a) Osoby hospitowane (wgląd w wyniki oceny własnej pracy);
 - b) Kierownicy jednostek (wgląd w wyniki hospitacji zajęć prowadzonych w jednostce);
 - c) Dziekani Wydziałów i Przewodniczący Wydziałowych Zespołów ds. Jakości Kształcenia (wgląd w wyniki hospitacji zajęć prowadzonych w Wydziale);
 - d) Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia;
 - e) Pracownicy Biura Jakości i Innowacyjności Kształcenia.

§ 8

Dziekan/Dziekani mogą zarządzić przeprowadzenie **powtórnej hospitacji** w bieżącym lub kolejnym roku akademickim w przypadku negatywnego wyniku hospitacji, celem sprawdzenia, czy zostały wprowadzone zalecenia pohospitacyjne i/lub w sytuacji, gdy osoba hospitowana nie zgadza się z oceną z hospitacji.

§ 9

1. Wyniki hospitacji są brane pod uwagę w okresowej ocenie nauczycieli akademickich oraz podczas zmiany ich zatrudnienia w Uczelni.
2. Wydziałowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia dokonują analizy wyników hospitacji prowadzonych w Wydziale. Wnioski i rekomendacje z analizy stanowią element corocznych wydziałowych raportów z oceny jakości kształcenia.

§ 10

1. Procedura została skonsultowana ze społecznością akademicką Uczelni.
2. W sprawach nieuregulowanych niniejszą procedurą hospitacji zajęć dydaktycznych decyduje Dziekan Wydziału uwzględniając obowiązujące przepisy, w tym regulacje wewnętrzne Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

Wydziałowy plan hospitacji zajęć dydaktycznych na rok/....

Nazwa Wydziału: ...

Nazwa przedmiotu	Kierunek, poziom i forma studiów	Rok i semestr studiów	Forma hospitowanych zajęć ¹	Dane osoby hospitowanej ²	Dane osoby hospitującej ³	Charakter hospitacji ⁴

.....
Data i podpis Dziekana Wydziału

¹ pole nieobowiązkowe, np. wykład, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, seminarium itp.

² tytuł/stopień, nazwisko i imię, stanowisko, nazwa jednostki, staż pracy

³ tytuł/stopień, nazwisko i imię, stanowisko, nazwa jednostki

⁴ doradczo-doskonalący, oceniający, interwencyjny, kompleksowy

Międzywydziałowy plan hospitacji zajęć dydaktycznych na rok/....

Nazwa Wydziału: ...

Nazwa przedmiotu	Kierunek, poziom i forma studiów	Rok i semestr studiów	Forma hospitowanych zajęć ¹	Dane osoby hospitowanej ²	Dane osoby hospitującej ³	Charakter hospitacji ⁴

.....
data i podpis Dziekana Wydziału hospitującego

.....
data i podpis Prorektora ds. Studenckich i Kształcenia

Przyjmuję do wiadomości:
data i podpis Dziekana Wydziału hospitowanego

¹ pole nieobowiązkowe, np. wykład, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, seminarium itp.

² tytuł/stopień, nazwisko i imię, stanowisko, nazwa jednostki, staż pracy

³ tytuł/stopień, nazwisko i imię, stanowisko, nazwa jednostki

⁴ doradczo-doskonalący, oceniający, interwencyjny, kompleksowy

Protokół z hospitacji zajęć dydaktycznych

1. **Charakter hospitacji** (doradczo-doskonalący, oceniający, interwencyjny, kompleksowa)
2. **Hospitacja powtórna** (tak/nie)
3. **Data hospitacji**
4. **Miejsce hospitacji**
5. **Dane osoby hospitującej/ osób hospitujących** (tytuł/stopień, nazwisko i imię, stanowisko, nazwa jednostki)
6. **Dane osoby hospitowanej/ osób hospitowanych** (tytuł/stopień, nazwisko i imię, stanowisko, nazwa jednostki)
7. **Nazwa przedmiotu**
8. **Język wykładowy** (polski, angielski)
9. **Wydział, kierunek, poziom i forma studiów** (np. WNoZ, położnictwo, I stopnia, stacjonarne)
10. **Tryb zajęć**
 - a) Zajęcia kontaktowe
 - b) E-learning
 - I) Zajęcia synchroniczne
 - II) Zajęcia asynchroniczne
11. **Forma hospitowanych zajęć:**
 - a) wykład
 - b) lektorat języka obcego
 - c) seminarium
 - d) ćwiczenia z przedmiotu kształcenia ogólnego (humanistyczno-teoretyczne)
 - e) ćwiczenia z przedmiotu podstawowego (anatomia, histologia, biologia, biofizyka, chemia, biochemia, fizjologia)
 - f) ćwiczenia kliniczne
 - g) ćwiczenia specjalistyczne z analizy chemicznej
 - h) ćwiczenia z informatyki
 - i) ćwiczenia w aptece szpitalnej
 - j) zajęcia praktyczne
 - k) symulacje
 - l) zajęcia laboratoryjne
 - m) praktyki programowe
 - n) inna, jaka?
12. **Temat/tematy hospitowanych zajęć:**

13. Dotyczy zajęć synchronicznych: sposób weryfikacji obecności studentów na zajęciach.....

Oceniany obszar	Zakres oceny	Ocena w skali 0-2 ¹	Uwagi
Przedstawienie celów i efektów uczenia	Przedstawienie celów zajęć		
	Przedstawienie efektów uczenia		
Dobór i prezentacja treści kształcenia	Zgodność przedstawionych treści kształcenia z sylabusem		
	Trafność doboru treści kształcenia do celów i efektów kształcenia		
	Jasny sposób prezentacji treści kształcenia		
	Powiązanie teorii z praktyką		
Dobór i zastosowanie metod kształcenia	Trafność doboru metod kształcenia do celów i efektów kształcenia		
	Jakość wykorzystanych materiałów i narzędzi dydaktycznych (<i>np. prezentacji</i>)		
	Stosowanie metod aktywizujących		
Organizacja zajęć	Uporządkowana struktura zajęć		
	Efektywne gospodarowanie czasem (<i>w tym punktualność</i>)		
Nawiązywanie kontaktu ze studentami (dotyczy zajęć synchronicznych)	Postawa wobec studentów		
	Efektywne komunikowanie ze studentami (<i>kontakt wzrokowy, aktywne słuchanie, udzielanie informacji zwrotnej, itp.</i>)		
Weryfikacja osiągniętych celów i efektów uczenia	Dokonanie podsumowania zajęć		
	Sprawdzenie osiągnięcia celów zajęć i/lub efektów uczenia		

¹ 0 – nie wykonał/a, 1 – wykonał/a częściowo, 2 – wykonał/a całkowicie

	Odniesienie do efektów uczenia		
	(w tym także na zajęciach asynchronicznych:- konsultacje studentów z wykładowcą		

Opis dobrych praktyk, nowatorskich metod, narzędzi dydaktycznych stosowanych przez osobę hospitowaną:

.....

.....

.....

.....

Wnioski i uwagi końcowe:

.....

.....

.....

Ogólna ocena hospitowanych zajęć: wyróżniająca, pozytywna, negatywna

Wypełnia osoba hospitowana:

Zapoznałem/zapoznałam się z treścią protokołu z hospitacji:

a) zgadzam się z jego treścią

b) nie zgadzam się z jego treścią

Uwagi do oceny hospitowanych zajęć:

.....

.....

.....

.....
Data i podpis osoby hospitowanej

.....
Data i podpis osoby hospitującej